Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

3. juni 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – forordning (EU) nr. 952/2013 – EU-toldkodeksen – artikel 22, stk. 6, første afsnit, sammenholdt med artikel 29 – meddelelse til den pågældende person af grundene, inden der træffes en afgørelse, som kan få negative følger for vedkommende – artikel 103, stk. 1, og artikel 103, stk. 3, litra b) – forældelse af toldskylden – frist for meddelelse af toldskyld – suspension af fristen – artikel 124, stk. 1, litra a) – toldskyldens ophør ved forældelse – tidsmæssig anvendelse af den retsforskrift, der regulerer suspensionsgrundene – retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning«

I sag C-39/20,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandenes øverste domstol) ved afgørelse af 24. januar 2020, indgået til Domstolen den 27. januar 2020, i sagen

Staatssecretaris van Financiën

mod

Jumbocarry Trading GmbH,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, og dommerne M. Ilešič (refererende dommer), E. Juhász, C. Lycourgos og I. Jarukaitis,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Jumbocarry Trading GmbH ved belastingadviseurs C.H. Bouwmeester og E.M. Van Doornik,

– den nederlandske regering ved M.K. Bulterman og J.M. Hoogveld, som befuldmægtigede,

– Europa-Parlamentet ved R. van de Westelaken og M. Peternel, som befuldmægtigede,

* Processprog: nederlandsk.

– Rådet for Den Europæiske Union ved A. Sikora-Kalėda og S. Emmerechts, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved W. Roels og F. Clotuche-Duvieusart, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. februar 2021,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 103, stk. 3, litra b), og artikel 124, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen (EUT 2013, L 269, s. 1, berigtiget i EUT 2013, L 287, s. 90) (herefter »EU-toldkodeksen«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Staatssecretaris van Financiën (statssekretæren for finansielle anliggender, Nederlandene) og Jumbocarry Trading GmbH (herefter »Jumbocarry«) vedrørende et betalingspåkrav angående told af et parti varer, der indførtes i Den Europæiske Union, for hvilket det er fastslået, at det ikke kan omfattes af en præferencetoldsats på 0%.

Retsforskrifter

EF-toldkodeksen

3 Artikel 221 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT 1992, L 302, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2700/2000 af 16. november 2000 (EFT 2000, L 311, s. 17) (herefter »EF-toldkodeksen«), bestemte:

»1. Så snart afgiftsbeløbet er bogført, underrettes debitor efter en passende fremgangsmåde om beløbets størrelse.

[…]

3. Underretning af debitor kan ikke ske efter udløbet af en frist på tre år, regnet fra datoen for toldskyldens opståen. Fristen afbrydes fra datoen for indgivelse af klage i henhold til artikel 243 og under hele klageproceduren.«

4 EF-toldkodeksens artikel 243, stk. 1, første afsnit, bestemte:

»Enhver person kan indgive klage mod afgørelser, der træffes af toldmyndighederne om anvendelse af toldforskrifterne, og som berører den pågældende umiddelbart og individuelt.«

EU-toldkodeksen

5 EU-toldkodeksen, som i henhold til dens artikel 287 trådte i kraft den 30. oktober 2013, ophævede EF-toldkodeksen. En stor del af dens bestemmelser, navnlig artikel 22, 29, 103, 104 og 124 heri, er imidlertid i medfør af dens artikel 288, stk. 2, først trådt i kraft den 1. maj 2016.

6 EU-toldkodeksens artikel 22 med overskriften »Afgørelser truffet efter ansøgning« bestemmer følgende i stk. 6, første afsnit:

»Inden toldmyndighederne træffer en afgørelse, som kan få negative følger for ansøgeren, skal de meddele ansøgeren de grunde, som de agter at basere deres afgørelse på, og denne skal have lejlighed til at fremsætte sine synspunkter inden for en frist, der løber fra den dato, hvor den pågældende modtager eller må antages at have modtaget meddelelsen. Efter udløbet af denne frist får ansøgeren i en passende form meddelelse om afgørelsen.«

7 EU-toldkodeksens artikel 29 med overskriften »Afgørelser truffet uden forudgående ansøgning« fastsætter:

»Bortset fra de tilfælde, hvor en toldmyndighed handler som retsinstans, gælder artikel 22, stk. [4], 5, 6 og 7, artikel 23, stk. 3, og artikel 26, 27 og 28 også for afgørelser, som toldmyndighederne træffer uden forudgående ansøgning fra den berørte person.«

8 EU-toldkodeksens artikel 103 med overskriften »Forældelse af toldskylden« bestemmer i stk. 1-3:

»1. Der meddeles ikke nogen toldskyld til debitor efter udløbet af en periode på tre år, regnet fra datoen for toldskyldens opståen.

2. Er toldskylden opstået på grund af en handling, der på det tidspunkt, hvor den blev begået, kunne give anledning til strafferetlig forfølgning, forlænges den treårsperiode, der er fastsat i stk. 1, til mindst fem og højst ti år i overensstemmelse med national lovgivning.

3. Perioderne i stk. 1 og 2 suspenderes, hvis

a) der indgives en klage i henhold til artikel 44[;] en sådan suspension har virkning fra den dato, hvor klagen indgives, og varer hele klageproceduren, eller

b) toldmyndighederne i overensstemmelse med artikel 22, stk. 6, meddeler debitor de grunde, som de agter at basere toldskylden på; en sådan suspension har virkning fra datoen for denne meddelelse og indtil udløbet af den periode, i hvilken debitor får lejlighed til at fremsætte sine synspunkter.«

9 EU-toldkodeksens artikel 104 med overskriften »Bogføring« bestemmer i stk. 2:

»Toldmyndighederne kan undlade at bogføre import- eller eksportafgiftsbeløb, der i henhold til artikel 103 svarer til en toldskyld, som ikke længere kan meddeles debitor.«

10 EU-toldkodeksens artikel 124 med overskriften »Ophør« fastsætter i stk. 1:

»Med forbehold af de gældende bestemmelser om de tilfælde, hvor det import- eller eksportafgiftsbeløb, der svarer til toldskylden, ikke kan inddrives, fordi debitor ad rettens vej er erklæret insolvent, ophører toldskylden ved import eller eksport på en af følgende måder:

a) når der ikke længere kan meddeles toldskyld til debitor, jf. artikel 103

[…]«

Delegeret forordning (EU) 2015/2446

11 Artikel 8 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/2446 af 28. juli 2015 til supplering af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 med nærmere regler angående visse bestemmelser i EU-toldkodeksen (EUT 2015, L 343, s. 1), som har overskriften »Høringsfrist« vedrørende EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, fastsætter i stk. 1:

»Der fastsættes en frist på 30 dage, hvor ansøgeren får lejlighed til at fremsætte sine synspunkter, inden der træffes en afgørelse, som kan få negative følger for vedkommende.«

12 I henhold til dens artikel 256 finder denne delegerede forordning, som trådte i kraft den 18. januar 2016, anvendelse fra den 1. maj 2016.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

13 Den 4. juli 2013 indgav Jumbocarry en angivelse til fri omsætning af et parti porcelænsvarer med angivelse af Bangladesh som oprindelsesland. I henhold til den dagældende lovgivning overgik disse varer til fri omsætning med en præferencetoldsats på 0%.

14 Efter udførte kontroller, hvorved det var blevet fastslået, at oprindelsescertifikatet var falsk, meddelte den kompetente toldmyndighed ved skrivelse af 1. juni 2016 i henhold til EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, første afsnit, Jumbocarry, at der var opstået en toldskyld med den normale sats på 12%, og at den havde til hensigt at opkræve den hertil svarende told. I samme skrivelse præciserede denne myndighed, at Jumbocarry i henhold til artikel 8 i delegeret forordning 2015/2446 havde en frist på 30 dage til at fremsætte sine synspunkter desangående.

15 Den 18. juli 2016 blev toldskylden, der var opstået den 4. juli 2013, meddelt Jumbocarry ved et betalingspåkrav.

16 Idet Jumbocarry var af den opfattelse, at toldskylden var forældet på det tidspunkt, hvor betalingspåkravet blev meddelt, påklagede dette selskab betalingspåkravet, og derefter – idet den kompetente toldmyndighed kun gav selskabet delvist medhold heri – anlagde Jumbocarry sag ved rechtbank Noord-Holland (retten i første instans i provinsen Noord-Holland, Nederlandene). Da denne ret gav Jumbocarry medhold, og dens afgørelse blev stadfæstet ved dom af 27. februar 2018 afsagt af Gerechtshof Amsterdam (appeldomstolen i Amsterdam, Nederlandene), iværksatte statssekretæren for finansielle anliggender kassationsanke ved Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandenes øverste domstol).

17 Den forelæggende ret har rejst tvivl om de tidsmæssige virkninger af indførelsen af EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, sammenholdt med artikel 29 og artikel 104, stk. 2, heri, samt af dens artikel 124, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 103, stk. 3, heri, og den ønsker navnlig oplyst, om tvisten i hovedsagen er omfattet af disse bestemmelser.

18 I denne henseende har den forelæggende ret anført, at de nævnte bestemmelser, der bl.a. fastsætter suspension af forældelsesfristen i tilfælde af meddelelse af grundene, ikke var i kraft på det tidspunkt, hvor den i hovedsagen omhandlede toldskyld opstod, og den har tilføjet, at den dagældende retlige ordning, der fulgte af EF-toldkodeksen, ikke foreskrev en sådan suspension. Den omstændighed, at den i hovedsagen omhandlede toldskyld på anvendelsesdatoen for den nye retlige ordning, dvs. den 1. maj 2016, endnu ikke var forældet, kan ganske vist vise sig at være relevant for besvarelsen af disse spørgsmål. Anvendelsen af denne nye ordning i hovedsagen ville imidlertid kunne stride mod retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

19 Ifølge den forelæggende ret gør Domstolens praksis det ikke muligt uden nogen rimelig tvivl at udlede, om en bestemmelse, der som EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, fastsætter suspension af en forældelsesfrist, skal anses for at være en materiel regel eller en processuel regel. Såfremt den udgør en materiel regel, er den forelæggende ret af den opfattelse, at EF-toldkodeksens artikel 221, stk. 3, fortsat finder anvendelse på en toldskyld, der er opstået før den 1. maj 2016, således at en sådan toldskyld forældes efter udløbet af en frist på tre år fra dens opståen.

20 Det kan i øvrigt hævdes, at anvendelsen af EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, på opkrævningsprocedurer, der indledes fra den 1. maj 2016, er uafhængig af reglerne om forældelse af toldskyld. Selv om toldmyndighederne siden den 1. maj 2016 har været forpligtet til at overholde EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, i alle tilfælde, hvor der foretages opkrævning, bør dette ifølge denne opfattelse ikke nødvendigvis medføre, at EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), i alle tilfælde finder anvendelse. I den foreliggende sag følger det heraf, at eftersom toldmyndighederne skulle overholde EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, og eftersom dens artikel 103, stk. 3, ikke fandt anvendelse, kunne den kompetente toldmyndighed den 18. juli 2016 ikke længere meddele toldskylden.

21 På den anden side har den forelæggende ret fremhævet, at det ligeledes kan gøres gældende, at formålet med indførelsen af EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, var, at EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, artikel 103, stk. 3, litra b), artikel 104, stk. 2, og artikel 124, stk. 1, litra a), henset til deres indbyrdes sammenhæng, fandt anvendelse på den samme dato, nemlig den 1. maj 2016. Fra denne dato skal toldmyndighederne – som bogfører afgiftsbeløb, der svarer til en toldskyld – således i henhold til EU-toldkodeksens artikel 104, stk. 2, anvende dens artikel 103.

22 På denne baggrund har Hoge Raad der Nederlanden (Nederlandenes øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Finder [EU-toldkodeksens] artikel 103, stk. 3, litra b), og artikel 124, stk. 1, litra a), […] anvendelse på en toldskyld, som er opstået før den 1. maj 2016, og hvor forældelsesfristen ikke er udløbet på denne dato?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, er retssikkerhedsprincippet og princippet om den berettigede forventning til hinder for denne anvendelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

23 Med sine to spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), og artikel 124, stk. 1, litra a), sammenholdt med retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, skal fortolkes således, at disse bestemmelser finder anvendelse på en toldskyld, der er opstået før den 1. maj 2016, og som endnu ikke er forældet på dette tidspunkt.

24 Indledningsvis fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den i hovedsagen omhandlede toldskyld opstod den 4. juli 2013, på hvilken dato Jumbocarry med henblik på et varepartis overgang til fri omsætning fremlagde et oprindelsescertifikat, som efterfølgende viste sig at være falsk.

25 I denne sammenhæng meddelte den kompetente toldmyndighed i henhold til bestemmelserne i EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, sammenholdt med artikel 29 heri, først Jumbocarry grundene til, at den havde til hensigt at fremsende selskabet et betalingspåkrav, og gav det mulighed for inden for den frist på 30 dage, der er fastsat i artikel 8 i delegeret forordning 2015/2446, at fremsætte dets synspunkter. Denne meddelelse fandt sted den 1. juni 2016, dvs. efter at EF-toldkodeksen den 1. maj 2016 var blevet ophævet ved EU-toldkodeksen, men under alle omstændigheder inden udløbet den 4. juli 2016 af den forældelsesfrist på tre år, der var fastsat i EF-toldkodeksens artikel 221, stk. 3.

26 Den kompetente toldmyndighed foretog dernæst den 18. juli 2016 meddelelse af toldskylden, idet den baserede sig på den omstændighed, at den meddelelse, som var omhandlet i EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, i henhold til EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), havde til virkning, at forældelsesfristen på tre år blev suspenderet indtil udløbet af den frist, der var givet Jumbocarry til at fremsætte sine synspunkter.

27 Den forelæggende ret er i tvivl om, hvorvidt EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), skulle finde anvendelse i den foreliggende sag, og om suspensionen af forældelsesfristen i bekræftende fald var i overensstemmelse med retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, for så vidt som EF-toldkodeksen, der var gældende på tidspunktet for toldskyldens opståen, ikke foreskrev en sådan suspension af forældelsesfristen.

28 I denne henseende bemærkes det indledningsvis, at proceduremæssige regler i henhold til fast retspraksis almindeligvis antages at finde anvendelse fra deres ikrafttrædelsestidspunkt, mens materielle regler normalt fortolkes således, at de kun omfatter forhold, som ligger forud for ikrafttrædelsen, såfremt det af ordlyden, bestemmelsernes formål eller opbygning klart fremgår, at dette har været meningen (dom af 7.11.2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).

29 Det skal tilføjes, at en ny retsregel finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor den retsakt, hvori den er indeholdt, træder i kraft, og at den, selv om den ikke finder anvendelse på retlige situationer, der er opstået og endeligt fastlagt før denne ikrafttræden, skal anvendes øjeblikkeligt på de fremtidige virkninger af en situation, der er opstået, mens den tidligere lovgivning var gældende, og på nye retlige situationer. Noget andet gælder kun – og med forbehold af det principielle forbud mod retsakters tilbagevirkende kraft – såfremt den nye retsregel er ledsaget af særbestemmelser, som specielt regulerer dens tidsmæssige anvendelse (dom af 7.11.2018, O'Brien, C-432/17, EU:C:2018:879, præmis 27 og den deri nævnte retspraksis).

30 Hvad for det første angår pligten til forudgående meddelelse, der nu er fastsat i EU-toldkodeksens artikel 29, sammenholdt med dennes artikel 22, stk. 6, skal det fastslås, at den udgør en processuel regel, der gennemfører den berørtes ret til at blive hørt, inden der træffes en for vedkommende bebyrdende afgørelse.

31 Det fremgår således af fast retspraksis, at overholdelse af retten til forsvar udgør et grundlæggende princip i EU-retten, og at retten til at blive hørt i forbindelse med enhver procedure udgør en integrerende del heraf. I medfør af dette princip, som finder anvendelse, så snart forvaltningen over for en person påtænker at træffe en for vedkommende bebyrdende retsakt, skal adressater for afgørelser, som i væsentlig grad påvirker deres interesser, have mulighed for at gøre deres synspunkter gældende med hensyn til de forhold, som forvaltningen påtænker at lægge til grund for sin afgørelse (dom af 20.12.2017, Prequ' Italia, C-276/16, EU:C:2017:1010, præmis 45 og 46 og den deri nævnte retspraksis).

32 I øvrigt har Domstolen allerede fastslået, at fastlæggelsen af fremgangsmåden for, hvorledes underretningen af debitor om afgiftsbeløbet foretages med henblik på at afbryde forældelsesfristen, udgør en processuel regel (jf. i denne retning dom af 10.7.2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, præmis 46).

33 Det må således konstateres, at fra den 1. maj 2016, hvor EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, og artikel 29 trådte i kraft, var medlemsstaternes kompetente myndigheder forpligtet til at overholde den pligt til forudgående meddelelse, der er fastsat i disse bestemmelser, hvilket var tilfældet i hovedsagen.

34 Hvad for det andet angår suspensionen af den forældelsesfrist på tre år, der er fastsat i EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), skal det bemærkes, at denne bestemmelse i tilfælde af meddelelse af grundene i henhold til EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, bevirker, at forældelsesfristen forlænges med en varighed svarende til den frist, som debitor har fået til at fremsætte sine synspunkter, idet denne periode er på 30 dage, jf. artikel 8, stk. 1, i delegeret forordning 2015/2446.

35 I denne henseende bemærkes, at Domstolen har fastslået, at EF-toldkodeksens artikel 221, stk. 3, for så vidt som denne bestemmelse fastsatte, at en toldskyld forældes, når fristen på tre år fastsat i denne bestemmelse, er udløbet, således opstiller en materiel regel (jf. i denne retning dom af 23.2.2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:C:2006:136, præmis 41). En sådan konstatering kan overføres på EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 1, for så vidt som denne sidstnævnte bestemmelse har en ordlyd og en rækkevidde, der i det væsentlige er identisk med den førstnævnte bestemmelse. På samme måde skal EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), der fastsætter en forlængelse af forældelsesfristen for toldskylden i tilfælde af meddelelse af de grunde, der er nævnt i EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, ligeledes anses for at opstille en materiel regel.

36 Som det fremgår af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 28 og 29, kan EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), følgelig ikke finde anvendelse på retlige situationer, der er opstået og endeligt fastlagt under EF-toldkodeksen, medmindre det klart fremgår af EU-toldkodeksens ordlyd, formål eller opbygning, at den øjeblikkelig skulle finde anvendelse på sådanne situationer.

37 I den foreliggende sag fremgår det af nærværende doms præmis 25, at på det tidspunkt, hvor EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), fandt anvendelse, dvs. den 1. maj 2016, var den i hovedsagen omhandlede toldskyld endnu hverken forældet eller ophørt.

38 Det må derfor fastslås, at Jumbocarrys retsstilling på dette tidspunkt med hensyn til forældelse af selskabets toldskyld ikke var endeligt fastlagt, uagtet at denne toldskyld var opstået under EF-toldkodeksen.

39 EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), kunne følgelig finde anvendelse på de fremtidige virkninger af Jumbocarrys situation, hvilke består af forældelse og ophør af selskabets toldskyld.

40 Hvad i øvrigt angår forholdet mellem EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, sammenholdt med artikel 29 heri, og dens artikel 103, stk. 3, skal det tilføjes, at disse processuelle og materielle regler er uadskilleligt forbundne, hvis særlige elementer ikke kan vurderes isoleret med hensyn til deres tidsmæssige virkning. Der skal nemlig opnås en sammenhængende og ensartet anvendelse af EU-toldlovgivningen (jf. analogt dom af 26.3.2015, Kommissionen mod Moravia Gas Storage, C-596/13 P, EU:C:2015:203, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

41 I denne henseende har EU-lovgivers hensigt været sideløbende i EU-toldkodeksens artikel 22, stk. 6, sammenholdt med dens artikel 29, at indføre en pligt til at give forudgående meddelelse, og i EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), at fastsætte suspensionen af forældelsesfristen, som denne meddelelse medfører.

42 Som Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union i det væsentlige har anført, havde den samtidige anvendelse af disse bestemmelser således til formål at afveje to formål, nemlig dels beskyttelsen af Unionens finansielle interesser, dels beskyttelsen af debitor i forhold til dennes ret til forsvar.

43 Det fremgår således af Betænkning om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om EU-toldkodeksen (Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, mødedokument af 26.2.2013, A 7-0006/2013, s. 46, ændring nr. 62), der ligger til grund for EU-toldkodeksen, at artikel 103, stk. 3, litra b), i denne kodeks blev tilføjet efter en ændring fra

Parlamentet, hvori det anførtes, at »[d]et [var] nødvendigt at indføre denne justering for at beskytte de finansielle interesser, der er forbundet med de traditionelle egne indtægter og de nationale midler, når inddrivelsen af disse er i fare«. Dette dokument fremhævede navnlig, at »[d]ette kunne være tilfældet, når proceduren for retten til at blive hørt skal gennemføres tidsmæssigt tæt på udgangen af de perioder, i hvilke der […] kan meddeles toldskyld«.

44 Således synes EU-lovgiver – med vedtagelsen af suspensionsreglen i EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b) – navnlig at have haft til hensigt at lade sådanne situationer som den i hovedsagen omhandlede være omfattet.

45 Det er desuden ubestridt, at denne bestemmelse ikke er ledsaget af nogen særbestemmelse, der på anden måde regulerer dens tidsmæssige anvendelse som omhandlet i den retspraksis, der er henvist til i nærværende doms præmis 29.

46 Hvad endelig angår retssikkerhedsprincippet har Domstolen allerede præciseret, at det i princippet står medlemsstaterne frit for at forlænge forældelsesfristerne, når de pågældende forhold aldrig er blevet forældet (jf. i denne retning dom af 2.3.2017, Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, præmis 73 og den deri nævnte retspraksis).

47 Det kan derfor ikke antages, at anvendelsen af en regel om suspension af forældelsesfristen for en toldskyld som den, der er fastsat i EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), sammen med de processuelle regler i dens artikel 22, stk. 6, sammenholdt med artikel 29 heri, tilsidesætter retssikkerhedsprincippet eller princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

48 Ifølge Domstolens faste praksis kræver retssikkerhedsprincippet og det hermed forbundne princip om beskyttelse af den berettigede forventning ganske vist dels, at retsreglerne er klare og præcise, dels, at deres anvendelse er forudsigelig for de retsundergivne, især når de kan have bebyrdende virkninger for personer og virksomheder. Navnlig kræver det nævnte princip, at en lovgivning giver de berørte mulighed for at få et nøjagtigt kendskab til omfanget af de forpligtelser, der derved pålægges dem, og at disse sidstnævnte ikke skal være i tvivl om deres rettigheder og pligter, således at de kan handle derefter (dom af 15.4.2021, Federazione nazionale delle imprese elettrotecniche ed elettroniche (Anie) m.fl., C-798/18 og C-799/18, EU:C:2021:280, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).

49 Som generaladvokaten har anført i punkt 91 i forslaget til afgørelse, indebar den udtrykkelige indførelse af en regel om suspension af forældelsesfristen i henhold til EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), i virkeligheden ikke en ændring af den tidligere lovgivningsmæssige situation, men imødekom snarere behovet for at konkretisere en forpligtelse for de administrative myndigheder, som allerede fandtes under EF-toldkodeksen, i overensstemmelse med den praksis fra Domstolen, der er nævnt i nærværende doms præmis 31.

50 Under alle omstændigheder, og således som generaladvokaten ligeledes har anført i punkt 88 i sit forslag til afgørelse, indebærer hverken retssikkerhedsprincippet eller princippet om den berettigede forventning, som den forelæggende ret har henvist til, en forpligtelse til at lade retsordenen forblive uændret over tid. De erhvervsdrivende kan ikke have nogen berettigede forventninger om opretholdelse af en bestående situation, som EU-institutionerne kan ændre ved beslutninger truffet inden for rammerne af deres skøn (dom af 26.6.2012, Polen mod Kommissionen, C-335/09 P, EU:C:2012:385, præmis 180 og den deri nævnte retspraksis).

51 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at EU-toldkodeksens artikel 103, stk. 3, litra b), og artikel 124, stk. 1, litra a), sammenholdt med retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, skal fortolkes således, at disse bestemmelser finder anvendelse på en toldskyld, der er opstået før den 1. maj 2016, og som endnu ikke er forældet på dette tidspunkt.

Sagsomkostninger

52 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Artikel 103, stk. 3, litra b), og artikel 124, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen, sammenholdt med retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, skal fortolkes således, at disse bestemmelser finder anvendelse på en toldskyld, der er opstået før den 1. maj 2016, og som endnu ikke er forældet på dette tidspunkt.

Underskrifter